

Tribuna

Vint anys sense abocadors fumejants

ÒSCAR SALADIÉ

Càtedra Dow/URV de
Desenvolupament
Sostenible

Durant els anys 90 del segle XX, des del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya es va procedir a la progressiva clausura dels abocadors de residus dels nostres pobles. En el cas de la comarca de la Ribera d'Ebre, els primers van ser els de Móra d'Ebre, Móra la Nova, Garcia i Tivissa. Els residus van passar a ser traslladats al dipòsit controlat situat al terme municipal d'aquesta darrera població de les Terres de l'Ebre, que va entrar en funcionament l'any 1994. Un dipòsit que també va acollir els residus de totes les poblacions de les comarques de la Ribera d'Ebre, el Priorat i la Terra Alta. Fins llavors la brossa era transportada a terrenys perifèrics de les poblacions. En l'elecció d'aquests espais rarament s'havien tingut en compte criteris mediambientals. Podien ser barrancs o esplanades. Els residus s'abocaven en aquests espais on, en alguns casos, es cremaven a cel obert.

Aquest tipus de gestió de la brossa implicava, en primer lloc, un impacte de tipus visual generat per muntanyes de residus acumulats i per la seva possible dispersió per camps o boscos propers per l'acció del vent. Tam-

bé hi havia les males olors provocades per la descomposició dels residus orgànics. En aquests abocadors hi havia una presència permanent tant d'insectes com de rosegadors, cosa que els convertia en un potencial focus de malalties infeccioses. Alguns no tenien ni tanca perimetral. La crema periòdica dels residus a cel obert generava fums. D'altra banda, la mateixa naturalesa dels residus i el fet que es depositessin directament sobre el sòl en podia provocar la contaminació; a més, a causa de la permeabilitat d'alguns sòls, uns subproductes dels residus anomenats líquids lixiviatats podien

Ara fa vint anys que un abocador va ser l'origen d'un foc forestal que va cremar 5.000 hectàrees

arribar a contaminar les aigües subterrànies, si l'emplaçament es trobava a sobre d'un aquífer. A tot això s'hi havia de sumar el risc d'incendi forestal, que podia ser causat tant per un descuit en la crema intencionada dels residus amb l'objectiu de disminuir el volum, com també per

una possible combustió espontània.

Aquest darrer problema associat als abocadors de residus va començar a desaparèixer ara fa vint anys. I també farà vint anys aquest mes de setembre que un abocador va ser l'origen d'un foc forestal que va cremar més de 5.000 hectàrees dels municipis de Nonasp, la Pobla de Massaluca, la Fatarella, Vilalba dels Arcs i Riba-roja d'Ebre (aquell estiu ja s'havien cremat milers d'hectàrees al Bages, el Berguedà i el Priorat). La tragèdia va ser que hi van perdre la vida quatre joves. L'Eusebi, bomber de la Generalitat de Catalunya ads-

crit al parc de Móra d'Ebre i tres auxiliars forestals, el Jaume, el Pedro i el Manuel, que estaven contractats durant aquella campanya d'estiu, adscrits al parc de bombers de Flix.

La gestió de la fracció rebuig dels residus en dipòsits controlats o en incineradores també genera impactes ambientals. Hem de millorar la qualitat i la quantitat de la recollida selectiva. No obstant, del que podem estar segurs és que un abocador no tornarà a ser l'origen d'un foc forestal, tal i com sí que va succeir aquell fatídic mes de setembre de fa vint anys en terres aragoneses i catalanes.

LÍNEA ABIERTA

El nuevo ministro de Justicia

JOSÉ-DANIEL
VILA ROBERTIngeniero
industrial

El nomenament de Rafael Catalá Polo para substituir a Ruiz Gallardón, en el Ministerio de Justicia, ha sorpresido considerablement a los medios. Conocí a Rafael Catalá en 1997 cuando era director general de la Función Pública, al mando del entonces ministro de Administraciones Públicas, Mariano Rajoy, y puedo afirmar, sin duda alguna, que se trata de un técnico de acreditada competencia en los puestos que sucesivamente ha ido ocupando a lo largo de su carrera en la Administración Pública.

Y bueno es el momento para recordar una intervenció suya

bajo el epígrafe de 'Ética del Servicio Público'. Hacía referencia al nuevo ministro de Justicia a que en el año 1994 se celebró en Washington el I Congreso Internacional de Ética Pública, en el que estuvieron representados 55 países. En el mismo y, entre otras cuestiones, se puso de relieve, de un lado, la insuficiencia de la norma penal para incorporar pautas constructivas que sirvan como incentivo y estímulo al funcionario, en su mayor parte fiel cumplidor de sus obligaciones y, de otro, la conveniencia de contar con medidas de naturaleza positiva, criterios constructivos de conducta que tengan en cuenta que la inmensa mayoría de los cargos y funcionarios públicos son personas cuyo comportamiento en el ejercicio de sus fun-

ciones se basa fundamentalmente en la honradez.

Según Rafael Catalá, ya no es suficiente el que las personas que trabajan en el servicio público se limiten al cumplimiento formal de sus obligaciones o deberes, sino que es necesario que, por parte de las administraciones públicas, se fomenten en positivo aquellos valores, modelos o pautas de conducta que sirvan a aquellos que trabajan al servicio de los servicios generales como referentes éticos para su superación profesional.

Magníficas afirmaciones del nuevo ministro de Justicia, pronunciadas en el año 1997, en el Instituto Nacional para la Administración Pública, en Madrid. A pesar de los años transcurridos son de rigurosa actualidad. Y añá-

día, los valores éticos del servicio público traen causa de los principios que informan la actuación de la Administración Pública en un Estado social y democrático de derecho: objetividad, eficacia, jerarquía, descentralización, desconcentración, coordinación, imparcialidad en el ejercicio de las funciones administrativas.

En el marco de tales principios se integran, según Catalá, los valores éticos del servicio público, a los que los funcionarios deben amoldar sus conductas o comportamientos, y que son la accesibilidad, la integridad o rectitud moral, la transparencia en la gestión, la competencia profesional aplicables a la gestión de los intereses públicos, como corresponde a la opción constitu-

cional de una función pública profesionalizada. Y bajo los siguientes principios:

-Desarrollar la actuación con la mayor voluntad de servicio a los ciudadanos.

-Practicar de buena fe en sus relaciones con los particulares.

-Usar de forma racional y económicamente los recursos públicos.

-Buscar la mayor calidad y perfección en el trabajo.

-Contribuir a la creación de un buen clima laboral.

-Mejorar la propia competencia profesional.

En mi opinión, Rafael Catalá Polo, sin duda alguna, será un excelente ministro de Justicia. Que la suerte le acompañe en su compleja y difícil futura gestión.

Rafael Catalá es un gran defensor de los valores éticos del servicio público